

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 29. juni 2018

BS [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

mod

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen drejer sig om, hvorvidt [REDACTED] [REDACTED] efter erstatningsansvarsloven er forpligtet til at betale godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til [REDACTED] som følge af, at han den 4. maj 2009 var udsat for en arbejdsulykke i [REDACTED]

[REDACTED] har nedlagt påstand om, at [REDACTED] skal betale 547.500 kr., subsidiært et mindre beløb, med procesrente fra den 4. maj 2014.

[REDACTED] har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært betaling af et af retten fastsat mindre beløb med tillæg af rente fra sagens anlæg.

Oplysningerne i sagen

Sagen er anlagt den 9. oktober 2014.

Spørgsmålet om mulig forældelse er afgjort ved rettens kendelse af 31. juni 2015.

[REDACTED] har fri proces for 300.000 kr.

[REDACTED] var den 4. maj 2009 udsat for en ulykke på sin arbejdsplads, [REDACTED] på [REDACTED] i [REDACTED]. En kollega kørte med nogle kasser på en palleløfter inde i butikken. I forbindelse med et sving med palleløfteren blev de stablede kasser ustabile. [REDACTED] kom til og prøvede at forhindre

kasserne i at vælte, hvilket medførte, at han fik en kasse med citroner i hovedet, ligesom han greb en kasse med citroner, der faldt ned.

Episoden blev anmeldt som en arbejdsskade den 26. juni 2009. Af anmeldelsen fremgår det, at [REDACTED] arbejdede som kasseekspedient og var beskæftiget med at fylde varer op, da han fik en kasse i hovedet.

Den 31. juni 2009 sendte [REDACTED] en mail til [REDACTED] hvor han supplerede arbejdsskadeanmeldelsen. Det fremgår blandt andet af mailen, at [REDACTED] så en ny ansat medarbejder [REDACTED] som var ved at køre en palle med kasser, nogle tomme og enkelte med citroner. [REDACTED] drejede til højre med palleløfteren, og [REDACTED] så en stabel med tomme kasser vælte ned mod kunderne, så han løb hen for at gribe fat i stablen. Han bemærkede en kasse, der var ved at falde af pallen, hvorfor han vendte sin krop, så han stod med skulderen op af stablen og greb en faldende kasse, der havde retning mod hans fod. Det viste sig at være en kasse med citroner, der havde en vægt på mellem 12 og 14 kg. Idet han greb kassen, begyndte stablen at tilte igen og en anden kasse fyldt med citroner faldt ned i hovedet på [REDACTED]. På mailen er der med håndskrift, signeret [REDACTED] den 31.08.2009, skrevet, at beskrivelsen er accepteret af [REDACTED] som supplement til anmeldelsen af 17. juni 2009.

Den 25. maj 2010 anerkendte Arbejdsskadestyrelsen ulykken som en arbejdsskade. Styrelsen vurderede, at skaden i form af et hovedtraume og lændesmerter var forårsaget af, at [REDACTED] fik en kasse i hovedet og greb en kasse, der faldt ned fra en palle. Méngraden blev vurderet til 5 % og [REDACTED] fik udbetalt en godtgørelse på 37.600 kr. Méngraden blev fastsat efter et skøn ud fra subjektive gener i form af daglige lændesmerter med udstråling til venstre ben og normal bevægelighed. Der var ikke grundlag for at tilkende erstatning for tab af erhvervsevne, da denne ikke var nedsat med mindst 15 %.

[REDACTED] klagede over afgørelsen og den 22. juni 2011 traf Ankestyrelsen afgørelse i sagen. Ankestyrelsen kom frem til det samme resultat som Arbejdsskadestyrelsen.

Den 13. marts 2013 traf Arbejdsskadestyrelsen på ny afgørelse i sagen. Arbejdsskadestyrelsen forhøjede det varige mén til 12 %, men mente fortsat ikke, at [REDACTED] havde ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

Den 3. februar 2015 omgjorde Ankestyrelsen den forhøjelse af méngraden havde fastsat, således at méngraden fortsat blev vurderet til 5 %. Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at den beskrevne forværring af lænderyggen samt [REDACTED] knægener med overvejende sandsynlighed ikke kunne henføres til arbejdsskaden den 4. maj 2009.

Den 24. april 2014 skrev [REDACTED] advokat til [REDACTED]

forsikringsselskab [REDACTED] og bad om at få bekræftet, at [REDACTED] var ansvarlig for ulykken, samtidig med han fremsatte krav om godtgørelse for svie og smerte på 71,500 kr. og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste på 476.000 kr.

I mail af 9. juli 2014 afviste [REDACTED] at [REDACTED] var erstatningsansvarlig, idet ulykken måtte betragtes som et hændeligt uheld.

Den 28. august 2017 har Retslægerådet afgivet en erklæring til sagen. Heraf fremgår det blandt andet:

"...

Spørgsmål 1:

Hvilke skader pådrog [REDACTED] sig ved ulykken den 4. maj 2009? Retslægerådet bedes herunder oplyse, hvilke gener [REDACTED] initialt angav at have samt angive, hvilke objektive fund, der fandtes ved de lægelige undersøgelser umiddelbart efter eller i nær tilknytning til ulykken.

Sagsøger er undersøgt hos kiropraktor samme dag som ulykkestilfældet 04.05.09 og hos egen læge dagen efter. Det beskrives, at han har fået en kasse med frugter i hovedet fra det overste lag af stabel på palle. Det beskrives endvidere, at der primært var smerter i hovedet, og kort tid senere smerter i lænd med udstråling til venstre ben. De objektive fund er ikke beskrevet hos kiropraktor og hos egen læge ultrakort. Det ser ikke ud til, at der er tale om andet end uspecifikke lænderygsmerter. Den 12.06.09 er der foretaget MR-scanning af lænderyggen i Polen efter et fald her. Retslægerådet har vurderet undersøgelsen og finder kun ganske lette degenerative forandringer i hvirvelskiver, ingen betydende patologiske fund og ingen prolaps. Der nævnes ikke på dette tidspunkt traume mod venstre knæ og ikke knæ smerter.

Spørgsmål 2:

Retslægerådet bedes redegøre for [REDACTED] [REDACTED] nuværende helbredstilstand, således som denne senest er beskrevet i den lægelige dokumentation.

Herunder bedes Retslægerådet beskrive de subjektive gener og de objektive fund, samt redegøre for, hvorvidt der er overensstemmelse imellem de objektive fund og [REDACTED] subjektive klager.

De aktuelle klager er primært kroniske smerter i lænden med udstråling til venstre ben. MR-scanning af 16.04.10 og 14.06. 11 viser (i forhold til undersøgelsen i Polen) nyttilkommet median diskusprolaps L5 - S 1 med kontakt til nerverod. Klinisk er der ikke sikre fund der tyder på nerverodtryk.

Der er ikke senere billeddiagnostiske undersøgelser vedrørende ryggen. Den aktuelle konklusion vedrørende lænderyggen er kronisk uspecifik lumbago cum ischias (længerevarende lænderygsmerter med udstråling til venstre ben). Desuden beskrives der smerter i nakke- skulderregionen og smerter i venstre knæ, og endelig er der tilkommet smerter i fødderne.

Spørgsmål 3:

Har de skader, [REDACTED] pådrog sig, jf. besvarelsen af sp. 1, medført varige gener?

Retslægerådet bedes begrunde sit svar og om muligt angive graden af sandsynlighed for sammenhæng mellem disse skader og ulykken. Graden af sandsynlighed bedes om muligt angivet procentuelt samt med en angivelse af hvilke forhold, der taler henholdsvis for og imod, at der foreligger årsagssammenhæng.

Lænderygsmerte har, som det beskrives i besvarelsen af spørgsmål 2, været langvarige. Retslægerådet kan ikke udtale sig om prognosen fremad i tid. Der er et tidsmæssigt sammenfald mellem ulykkestilfældet i maj 2009 og lænderygsmerte. Rygtraumet er af direkte karakter, idet det er beskrevet som fremkommet efter at sagsøger har fået en kasse med 12-14 kilo i hovedet. Falddistancen har været beskeden.

Det er vanskeligt at bedømme, hvilken biomekanisk påvirkning af lænderyggen det kan have givet anledning til. Alt i alt finder Retslægerådet det mindre sandsynligt, at hovedtraumet er årsag til lænderygsmerte.

Spørgsmål 4:

Retslægerådet bedes oplyse, om [REDACTED] havde forudbestående/konkurrerende gener, jf. besvarelsen af sp. 1, som kunne disponere for varige lidelser.

Der foreligger oplysninger fra egen læge fra december 1995 til marts 2017. I januar 2006 er der en periode på 2 1/2 uge med sygemelding fra lænderygsmerte og senere i september en enkelt konsultation for samme. Ifølge notater fra kiropraktor har der været konsultation her 04.03.08 for rygsmerter.

Efter 04.03.08 er der hos kiropraktoren (bilag 18) notat fra 13.04.08 om smerter til venstre ben, 05.09.08 er der beskrevet venstresidig ischias, 19.03.09 er der smerter ned i venstre balde og 16.04.09 ondt i ryggen. Herudover flere notater, der omhandler lændesmerter. Det er herefter Retslægerådets vurdering, at de forudbestående gener har en disponerende betydning for rygsmerterne fra maj 2009 og frem.

Spørgsmål 5:

Retslægerådet bedes oplyse, om det er sandsynligt, at ændringen i [REDACTED] funktionsniveau efter ulykken er forårsaget af ulykken og de skader med deraf følgende varige gener. [REDACTED] pådrog sig ved ulykken, if. besvarelsen af spørgsmål 1.

Det ønskes således oplyst, om det er Retslægerådets vurdering, at [REDACTED] nuværende helbredstilstand med deraf følgende funktionsbegrænsende gener er forårsaget af ulykken, eller det må skyldes andre årsager.

Retslægerådet bedes begrunde sit svar og om muligt angive graden af sandsynlighed for årsagssammenhæng.

Graden af sandsynlighed bedes om muligt angives procentuelt samt med en angivelse af, hvilke forhold, der taler henholdsvis for og imod, at der foreligger årsagssammenhæng.

Som anført i besvarelsen af spørgsmål 3, finder Retslægerådet det mindre

sandsynligt, at de kroniske lænderygsmærter skyldes ulykkestilfældet i maj 2009. Nytilkommet diskusprolaps i 2011 skyldes ikke ulykkestilfældet i maj 2009. Det er usikkert, hvad der er årsager til de øvrige bevægeapparatsklager.

Spørgsmål 6:

Retslægerådet bedes angive, hvorvidt generne, jf. besvarelsen af sp. 1, kan opstå hos personer på [redacted] alder, der ikke har været udsat for et traume som beskrevet.

Herunder bedes Retslægerådet angive, hvorvidt tilsvarende gener kan opstå som følge af almindelige hverdagsagtige belastninger på arbejde og/eller i fritiden, ligesom Retslægerådet bedes oplyse, om sagsøgerens gener er almindeligt forekommende.

Lænderygsmærter opstår ofte uden at der kan udgives en sandsynlig årsagsforklaring, også i sagsøgers alder. Det kan skyldes andre arbejdsmæssige påvirkninger end de der kan relateres til pludselige påvirkninger, fritidsmæssige aktiviteter, eller ukendte forhold.

Spørgsmål 7:

Retslægerådet bedes redegøre for, om der er andre forhold end arbejdsulykken, som mere sandsynligt kan forklare [redacted] gener efter ulykken.

Retslægerådet bedes herunder redegøre for, om sagsøgers symptombillede og udviklingen heraf er foreneligt med symptombilleder, som kan opstå spontant (dvs. uden et traume som nødvendig årsag) i en normalbefolkningsgruppe med tilsvarende alder som [redacted]

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 4 og 6.

Spørgsmål A:

Retslægerådet bedes oplyse, om der i april 2010 eller senere er konstateret gener i form af slidgigt eller andre degenerative lidelser, if. omtalen i bilag A, s. 2.

Retslægerådet bedes i bekræftende fald oplyse, om disse må antages at være opstået uafhængigt af arbejdsskaden, herunder om muligt angive sandsynlighed herfor.

Retslægerådet bedes endeligt oplyse, om eventuelle degenerative gener i sig selv kan give tilsvarende gener, uafhængigt af arbejdsskaden.

I henseende til den første del af spørgsmålet henvises til de billeddiagnostiske beskrivelser i besvarelsen af spørgsmål 1 og 2. Vedrørende de øvrige forhold henvises til besvarelsen af spørgsmål 5 og 6.

Spørgsmål B:

Retslægerådet bedes oplyse, om der er holdepunkter for at fastslå, at de knægener, der gav anledning til operation af tilskadekomne, skyldes arbejdsskaden den 4. maj 2009.

Retslægerådet bedes ved besvarelsen oplyse, hvilken betydning, om nogen, det har, at der i notaterne oprettet umiddelbart efter skaden ikke nævnes et traume

til knæet (bilag 13, s. 5)

Retslægerådet bedes ved besvarelsen inddrage bilag 13, s. 5 og bilag 37, s. 1, hvoraf synes at fremgå en efterfølgende beskadigelse af knæ/ben.

Der er forud for aktuelle hændelse i kiropaktorjournal (bilag 18) oplyst den 08.05.08, 09.09.08, og 12.09.08, at der er venstresidige knægener. Der er ikke tidstro beskrevet traumatisk påvirkning af venstre knæ ved ulykkestilfældet 04.05.09. Årsagen til knæsmærterne er ukendt.

Spørgsmål C:

Det fremgår af journaltekst fra Ryg- og genoptræningscenter (bilag 37, s. 1), at tilskadekomne i juni 2009 var indlagt i Polen efter et fald. Vil et fald som beskrevet kunne føre til ryg- eller knægener svarende til de i sagen beskrevne. Retslægerådet bedes oplyse, om der foreligger materiale til belysning af en eventuel skades omfang, herunder om det må antages at ville kunne forbedre muligheden for at besvare spørgsmålet, hvis det blev indhentet fuld journal plus scanningsresultater.

Der er ikke skrevet nærmere omstændigheder omkring faldet i Polen, og Retslægerådet kan ikke udtale sig om, hvilken betydning det eventuelt har haft for ryg- og landesmerter.

Spørgsmål D:

Retslægerådet bedes oplyse, om der i de lægelige akter forud for hændelsen juni 2009 er objektive fund svarende til de gener, tilskadekomne i dag beskriver.

Der er kun oplysninger vedrørende rygsmerter. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 4

Spørgsmål E:

Retslægerådet bedes for hhv. tilskadekomnes ryg-gener og knægener oplyse, om det på baggrund af det foreliggende materiale er indikationer for, at generne er opstået hhv. før eller efter skaden i Polen i juni 2009.

Som beskrevet i bevarelsen af spørgsmål 4 har der været lænderygsmerter periodevis gennem 3 år før ulykkestilfældet i supermarkedet. De vedvarende smerter fremkommer efter dette ulykkestilfælde. Faldulykken i Polen kan med de sparsomme oplysninger ikke vurderes nærmere, men der er ikke beskrevet, at der i tidsmæssig relation hertil er sket væsentlige ændringer vedrørende de forskellige bevægeapparatssmerter.

Spørgsmål F:

Retslægerådet bedes i tilknytning til spørgsmål 4 oplyse, hvilken betydning det har for besvarelsen, at det af journaltekst fra Ryg- og genoptræningscenter (bilag 37, s. 1) fremgår, at tilskadekomne har haft lændebesvær siden den 4. januar 2005.

Retslægerådet bedes supplerende oplyse, om det foreliggende materiale findes fuldt dækkende for vurderingen af eventuelle forudgående gener, samt i benægtende fald angive hvilken betydning, om nogen, dette har for graden af

sikkerhed i besvarelsen af spørgsmål om forudgående gener.

Vedrørende tidsmæssige relationer henvises til besvarelsen af spørgsmål 4. Fuldstændigheden af de foreliggende oplysninger er beskrevet i de ovenstående spørgsmål.

Spørgsmål 8

Giver sagen i øvrigt Retslægerådet anledning til bemærkninger?

Nej

..."

Vedrørende økonomiske forhold er det via lønsedler dokumenteret, at han i maj 2009 fik løn fra [redacted] for 80,25 timer, hvoraf de 20,75 timer var sygeløn. I april 2009 fik han løn for 70,5 timer, i marts 2009 for 83 timer og i februar 2009 for 45,5 timer.

Af årsopgørelser fra SKAT fremgår det, at [redacted] i 2009 havde en lønindtægt på 34.398 kr. og 51.947 kr. i sygedagpenge fra kommunen. I 2010 havde han en indtægt på 64.679 kr. i pensioner, dagpenge, stipendier mv. og en samlet gæld på 5.724 kr. I 2011 havde han en indtægt på 65.832 kr. i pensioner, dagpenge, stipendier mv. og en samlet gæld på 60.470 kr.

Det fremgår af oplysninger fra [redacted] at [redacted] fra den 19. juni 2014 er blevet bevilliget uddannelseshjælp fra [redacted] efter han i maj 2014 fik 2 måneders sygeorlov fra sin uddannelse.

Der er fremlagt dokumentation fra [redacted] om, hvordan man i 2009 instruerede sine medarbejdere i anvendelse af pallelofter, herunder en tjekliste til nye medarbejdere, hvoraf det blandt andet fremgår, at alle nye medarbejdere skal instrueres og oplæres i kørsel med pallelofter samt instruktionsvejledninger i brug af palleloftere.

Parterne har oplyst, at det ikke har været muligt at finde frem til [redacted] der arbejdede sammen med [redacted] da ulykken skete.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af [redacted] og [redacted]

[redacted] har forklaret blandt andet, at han første gang arbejdede i [redacted] på [redacted] da han var 15 til 20 år. Først som fritidsarbejde ved siden af skolen og senere på fuldtid. Han var blevet tilbudt en karriere hos [redacted] men det var ikke noget for ham. Han startede i stedet på en internetcafe, som dog lukkede på grund af finanskrisen. Han kom herefter tilbage til den samme [redacted] i 2009. [redacted] der var souschef og kompetent, gennemgik instrukserne om arbejdsmiljø sammen med ham, da han blev ansat anden gang. Han arbejdede to dage om ugen. Dagen, hvor ulykken skete, var første gang, han arbejdede sammen med [redacted] [redacted] havde været der et stykke tid og stod overfor en fuldtidsansættelse. [redacted] havde kørt med pallelofter for.

Ulykken den 4. maj 2009 skete 10 minutter inden, han havde fri. Han havde sammen med [REDACTED] været ved at fylde op med varer i grøntafdelingen. [REDACTED] korte, hvad [REDACTED] troede, var tomme kasser retur til lageret på en pallelofter. [REDACTED] træk pallelofteren baglæns og havde ansigtet vendt mod vognen. [REDACTED] kom til et T-kryds, hvor han drejede for skarpt og for hurtigt. [REDACTED] så, at kasserne begyndte at tippe, og som han husker det, stod der en kunde med en barnevogn ved siden af, hvorfor han løb derhen for at forhindre, at kasserne faldt ned i kunden. Han prøvede først at holde mod kasserne med sin krop og arme. Den overste kasse faldt ned og viste sig at være fuld af citroner. Han greb kassen, mens han holdt på de øvrige kasser med højre skulder. Næste kasse faldt ned og ramte ham i hovedet. Kassen, der også var fyldt med citroner, faldt fra ca. 2 meter. Han er 1,85 cm høj. Der var tomme kasser nederst, indtil ca. 1,80. Ovenpå stod 2 kasser med citroner. Han kan huske, at [REDACTED] der var nøglebærer, sagde, er det ikke kunne have gjort så ondt.

Det første, man får at vide i [REDACTED] er, at man skal tænke på kunderne, fx hvis der sker et roveri. Han havde ikke modtaget nogen instrukser om, hvor meget man måtte læse på en pallelofter eller om, hvordan man pakkede den. Man fikserede kun kasser på en palle med plastik og snor, når de var kommet ud på lageret, ikke inde i butikken.

Han var 23 år gammel, da ulykken skete. I 2009 søgte han ind på seks uddannelser. Han blev optaget på statskundskab i [REDACTED]. Efter at have talt med studievejlederen besluttede han at udskyde sin studiestart til 2010 pga. genoptræning efter ulykken. I starten gik det godt, selv om han er udlænding og ordblind, men lændesmerterne blev værre. Han fik ekstra tid til eksamen og et hæve-/sænkebord, men blev alligevel nødt til at opgive studiet.

Han har ikke været udsat for nogen ulykke i Polen, men var et tidspunkt til bryllup i Polen. Brudens mor var neurolog og lagde mærke til hans dårlige gang. Hun fik derfor arrangeret, at hans ryg blev røntgenfotograferet, mens han var i Polen, uden at det var fordi, han var faldet eller lignende.

[REDACTED] har forklaret blandt andet, at hun var butikschef i [REDACTED] på [REDACTED] fra 2005 til 2010. Hun kender [REDACTED] der har arbejdet i [REDACTED] ad flere omgange. Hun mener, at hun var på arbejde den dag, ulykken skete, men er ikke sikker på, at hun så ulykken. Der var nogen rester fra grøntafdelingen, der skulle kores retur til lageret på en palle. [REDACTED] var med til at kore resterne retur, da de kom til et skarpt hjørne, hvor pallen blev ustabil, og der faldt en kasse med citroner ned. Pallen kunne være blevet ustabil, fordi den var pakket forkert, der blev kort for hurtigt eller drejet for skarpt. Man kan sikre, at en palle er stabil ved at pakke plastik omkring genstandene på pallen. Dette kan man godt gøre inde i butikken. Det vil være en automatisk reaktion at gribe ud efter kasser, der er ved at vælte, hvis en kunde står til at blive ramt. Hun kan godt huske navnet [REDACTED] men kan ikke nærmere huske noget om ham.

Når man bliver ansat i [REDACTED] bliver man sat ind i retningslinjerne for at håndtere palleloftere, og man bliver lært op, inden man må kore med pallelofter i butikken. Oplæringen bliver dokumenteret ved underskrifter på forskellige papirer. Når man korer med europapaller, må højden max være 1,20 til 1,40 meter. Hun stod sammen med souschefen og 1. assistenterne for oplæringen af ny medarbejdere i [REDACTED] på

I dag har hun 44 ansatte under sig, heraf er 10-12 på fuldtid, mens resten er på deltid. Det er meget forskelligt, hvor mange timer, de ansatte arbejder. Det normale for en studerende er at arbejde 1-2 dage om ugen og i weekenden. Det bliver tilpasset i forhold til, hvad man må tjene ved siden af SU. [REDACTED] ville godt have kunnet fortsætte i [REDACTED] hvis han ikke var kommet til skade, også deltids ved siden af et studie.

[REDACTED] har forklaret blandt andet, at han i dag alene kan huske, at der var en episode, men kan ikke huske, om han var på arbejde den dag, episoden skete. Han kan huske, at der var en skadesanmeldelse, som der efterfølgende kom en indsigelse til. Han var salgsleder eller 1. assistent på det tidspunkt. Han var en af de personer, der lærte nyansatte op. Han kan godt huske [REDACTED] der var i [REDACTED] i 2-3 måneder, for han sagde op. [REDACTED] havde erfaring fra [REDACTED] og fine referencer, da han blev ansat. Han kan godt huske [REDACTED] som han arbejdede sammen i med i flere omgange.

Der var vejledninger fra hovedkontoret om, hvordan man mest smart håndterede palleloftere. Når man kørte med pallelofteren, måtte de tunge ting ikke være overst, og man skulle kunne køre kasser m.m. ud af butikken, uden at de væltede. Man måtte ikke løfte tunge ting op over 1,70 m. Man sikrede ikke kasser på palleloftere på vej ud af butikken med snor eller lignende. Det var for upraktisk for at køre tingene de 20 meter ud på lageret. Han kan ikke huske, hvordan han hørte om uheldet, eller om der var nogen kunder, der var i fare ved episoden. Han kan heller ikke huske, om [REDACTED] fik nogen skader. Han arbejder i dag i [REDACTED]

Parternes synspunkter

[REDACTED] har i det væsentligste i overensstemmelse med sit påstands-dokument, hvoraf fremgår:

"Til støtte for den nedlagte påstand gores det overordnet gældende, at [REDACTED] (i det følgende "[REDACTED]") er ansvarlig for den arbejdsulykke, [REDACTED] var udsat for den 4. maj 2009, og at [REDACTED] derfor er berettiget til erstatning fra [REDACTED] for følgerne af ulykken.

Episoden er af Arbejdsskadestyrelsen (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) anerkendt som "arbejdsulykke", og følgerne efter ulykken er vurderet til 5 % mén for lændegener, mens erhvervsevnetabet er vurderet til under 15 %, jf. bilag 3, hvilket er blevet tiltrådt af Ankestyrelsen, jf. bilag 44.

Nærværende sag vedrører således alene krav på yderligere erstatning og godtgørelse i medfør af erstatningsansvarsloven - ud over den erstatning og godtgørelse, [REDACTED] [REDACTED] er blevet tilkendt i medfør af arbejdsskadesikringsloven.

Ansvarsspørgsmålet

Selve ulykken skete, da en nyansat medarbejder, [REDACTED] væltede med et læs kasser, han kørte med på en pallelofter inde i butikken, idet han kørte for hurtigt rundt i et sving, hvorved læsset væltede.

Da [REDACTED] greb ind for at forhindre kasserne i at vælte ned over nogle kunder blandt andet med en barnevogn, blev [REDACTED] selv ramt af de faldende kasser, jf. bilag 1.

Det goes i den forbindelse gældende, at årsagen til, at kasserne væltede, skyldes, at [REDACTED] kørte for hurtigt og drejede for skarpt i svinget.

[REDACTED] har derved handlet uagtsomt, hvilket [REDACTED] er ansvarlig for medfor af den almindelige regel om arbejdsgiveransvar i Danske Lovs 3-19-2.

Allerede af den grund er [REDACTED] erstatningsansvarlig for skaden.

[REDACTED] bærer endvidere ansvaret for, at medarbejderne har modtaget den fornødne instruks og oplæring m.m., og det goes i den forbindelse gældende, at [REDACTED] ikke havde modtaget tilstrækkelig og relevant instruktion om betjening og kørsel med pallelofter til at kunne køre rundt med en fyldt pallelofter blandt kunderne på en sikkerhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Arbejdet var endvidere ikke sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt tilrettelagt og udført, idet kasserne ikke var forsvarlig sikret under transporten, idet de stod løst oven på hinanden uden at være fikseret til hinanden eller til pallen, hvorved risikoen for, at en kasse skulle falde ned fra stakken, blev forøget, ligesom pallelofteren var pakket uhensigtsmæssigt, idet de fyldte og tungeste kasser var placeret overst i stakken oven på nogle tomme kasser, jf. bilag 1, hvorved risikoen for ulykker blev forøget.

[REDACTED] har derved tilsidesat normerne i arbejdsmiljølovens § 16, § 17, stk. 2, § 38 og § 45, hvorfor [REDACTED] er erstatningsansvarlig for skaden.

Egen skyld / accept af risiko

Det bestrides, at [REDACTED] skulle have udvist erstatningsrelevant egen skyld eller accept af risiko, ligesom det bestrides, at der i øvrigt skulle være grundlag for nedsættelse eller bortfald af erstatningen.

Skulle retten desuagtet finde, at [REDACTED] har udvist erstatningsrelevant egen skyld eller accept af risiko i større eller mindre grad ved af egen drift at have grebet ind i forbindelse med, at læsset på pallelofteren væltede, som gjort gældende af [REDACTED] gores det gældende, at der skal ses helt eller delvist bort fra denne medvirken i medfør af erstatningsansvarsloven § 24, stk. 2, idet [REDACTED] blot handlede som "bonus pater medarbejder", da han forsøgte at forhindre, at en kunde og dennes barnevogn blev ramt af de faldende kasser.

PÅSTANDSBELOBET:

Det gores overordnet gældende, at [REDACTED] er berettiget til fuld erstatning for det tab, ulykken har medført.

Påstandsbetøbet fremkommer således, jf. bilag 5.

Godtgørelse for svie og smerte		71.500 kr.
Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste	(juni 2009 - juni 2014)	<u>476.000 kr.</u>
I alt		<u>547.500 kr.</u>

Godtgørelse for svie og smerte (EAL § 3)

Til støtte for kravet på godtgørelse for svie og smerte gores det gældende, at [REDACTED] var sygemeldt i mere end et år efter ulykken, hvorfor han er berettiget til godtgørelse for svie og smerte, der henset til den lange sygeperiode skal opgøres til maksimumbeløbet på 71.500 kr., jf. bilag 5.

[REDACTED] har da også i duplikken beløbsmæssigt tiltrådt opgørelsen.

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste (EAL § 2)

Til støtte for kravet på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste gores det

gældende, at tabet som udgangspunkt skal opgøres på baggrund af [REDACTED] gennemsnitlige indtjening hos [REDACTED] i perioden for skaden, hvilket udgjorde 9.600 kr. pr. måned, svarende til ca. 18½ time om ugen á 120 kr. i timen, jf. bilag 5.

Der er intet i sagen, der indikerer, at han ikke skulle kunne være fortsat med dette job eller et lignende job og med en indtægt i denne størrelsesorden, hvis skaden ikke var sket.

[REDACTED] modtog løn/sygeløn fra [REDACTED] i maj 2009, men i perioden fra juni til december 2009 modtog [REDACTED] ”kun” sygedagpenge med i alt ca. 52.000 kr., der blev afløst af kontanthjælp ved årsskiftet frem til studiestart i september 2010.

Det goes folgelig gældende, at den tabte arbejdsfortjeneste for perioden fra juni 2009 og frem til studiestart i september 2010 skønmæssigt udgor 92.000 kr., jf. bilag 5.

Det goes i den forbindelse gældende, at kontanthjælpen ikke skal modregnes i erstatningen, idet denne skal tilbagebetales til kommunen, jf. § 94, stk. 1 i Lov om aktiv socialpolitik.

Under studiet, hvor [REDACTED] modtog SU, har skaden ligeledes forhindret ham i at have et normalt ”studenter-arbejde”, der kunne supplere SU’en.

For perioden efter studiestart i september 2010 goes det gældende, at tabet skønmæssigt skal opgøres til 8.000 kr. pr. måned, svarende til ca. 15 timer om ugen á 120 kr. i timen, hvilket svarer til et ganske almindeligt studiejob, som de fleste studerende supplerer deres SU med – blandt andet ved arbejde i [REDACTED] butikker.

Det bestrides i den forbindelse, at [REDACTED] ikke skulle kunne opretholde en indtægt på ca. 8.000 kr. om måneden ved siden af studiet – enten hos [REDACTED] eller i at andet job, hvis skaden ikke var sket, ligesom det bestrides, at der skal ske modregning i denne indtægt.

Det goes folgelig gældende, at erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste skal

opgøres til 96.000 kr. p.a. for perioden efter studiestart i september 2010, jf. bilag 5.

Forrentning

Til støtte for rentepåstanden goes det gældende, at påstandsbeløbet skal forrentes fra én måned efter den 24. april 2014, hvor [REDACTED] modtog kravet med tilhørende dokumentation, jf. bilag 5, og på hvilket tidspunkt det fulde erstatningskrav derved forfaldt til betaling, jf. erstatningsansvarslovens § 16.”

Sagsogte har i det væsentligste procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument, hvoraf det fremgår:

”Ansvarsspørgsmålet

Det bestrides, at sagsogte, eller nogen for hvem sagsogte er ansvarlig, har handlet ansvarspådragende i relation til en hændelse den 4. maj 2009.

Det goes således gældende, at arbejdspladsen på ulykkestids-punktet var fuldt forsvarligt indrettet, og at sagsoger samt dennes kollegaer havde modtaget de fornødne instrukser om de simple arbejdsprocesser.

Der henvises til bilag B, E og bilag G.

Det bestrides, at der ført bevis for det påståede hændelsesforløb, hvortil bemærkes, at såvel bevisbyrden som risikoen for bevismangel påhviler sagsoger, der først har udtaget stævning mere end 5 1/2 år efter hændelsen. Det goes i den forbindelse nærmere gældende, at der en særlig forpligtelse for sagsoger til at dokumentere hændelsesforløbet, der førte til skaden, og de uforsvarlige forhold der bebrejdes sagsogte. Det goes gældende, at sagsoger ikke har løftet denne bevisbyrde.

Ulykken skete angiveligt, da sagsoger forsøgte at gribe nogle kasser, mens disse var i fald. Sagsogere kunne og burde i en sådan situation have undladt at gribe ind som sket.

Det goes gældende, at sagsogers mulige tab er resultatet af et hændeligt uheld, der opstod, fordi sagsoger på eget initiativ og på en uhensigtsmæssig måde søgte at gribe ind.

Årsagssammenhæng

Det bestrides, at der årsagssammenhæng, jf. herved også Arbejds-

skadestyrelsens (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) udtalelse i sagen (bilag A).

Retslægerådets besvarelse af 28. august 2017 bekræfter det af Arbejdsskadestyrelsen anførte.

Det fremgår således at Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 1, at de lægelige akter alene giver grundlag for konkludere, at sagsøger efter hændelsen led af "uspecifikke lænderyg- smerter". End ikke efter sagsogtes fald i Polen er der konstateret betydende patologiske fund.

Det fremgår videre, at sagsogte ikke efter hændelsen klaget over traume mod eller smerter fra sit knæ.

Af svaret på spørgsmål 2 fremgår, efter der siden er tilkommet median diskusprolaps samt smerter i nakke, skulder, knæ og fodder. Det følger af besvarelsen af disse to spørgsmål, er der hverken strakssymptomer, brosymptomer eller anden lægelig indikation af medicinsk sammenhæng mellem hændelsen og generne bortset fra de uspecifikke lænderyg-gener.

For så vidt angår lænderyg-generne fremgår det af svaret på spørgsmål 3 og 5, det er mindre sandsynligt, at hændelsen er årsag til disse. Sagsogere har således Heller ikke for disse gener loftet bevisbyrden for, at der er årsagssammenhæng mellem hændelsen og de beskrevne gener.

Erstatningskravet

Sagsogers erstatningsopgørelse bestrides som udokumenteret, og for så vidt angår tiden efter sagsøger påbegyndte studie tillige som uhjemlet.

Sagsogte har under skriftvekslingen fremsat følgende opfordringer af betydning for opgørelsen kravet, som endnu henstår helt eller delvist ubesvaret:

I svarskrift af 26. november 2014

Sagsøger **opfordres (B)** til at fremlægge lønsedler for perioden fra 1. februar 2009 og frem.

I processkrift A af 21. december 2015

Sagsøger **opfordres (I)** endeligt til, til brug for erstatningsopgørelsen, at dokumentere hvilke indtægter han har haft fra SU, indtil han forlod studiet, idet dette beløb skal fradrages i en eventuelt udmålt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Det bemærkes vedrørende opfordring B, at det fremlagte bilag 9 – hvortil

sagsogere henviser i replikken – alene omfatter perioden fra februar 2009 til maj 2009. Opfordringen er således ikke besvaret for tiden efter maj 2009.

Det bemærkes vedrørende opfordring H og I, at sagsogers advokat ved e-mail af 10. maj 2016 til retten anførte følgende:

Vedhæftet følger de seneste akter. jeg har modtaget fra [REDACTED] Kommune.

Henset til omfanget heraf (ca. 250 sider) finder jeg det ikke relevant at fremlægge det hele, og skal derfor venligst tillade mig at foreslå min kollega, der er samtidig modtager denne mail, at der alene fremlægges den del af de kommunale akter, parterne hver især måtte ønske.

Jeg har endvidere anmodet kommunen om at oplyse hvilke sociale ydelser, [REDACTED] har modtaget efter arbejdsulykken i maj 2009, men dette har kommunen endnu ikke svaret på.

Jeg skal derfor bede om, at sagen udsættes yderligere – f.eks. 2 uger.

Da sagen er berammet til hovedforhandling den 26. ds., skal jeg samtidig bede om, at hovedforhandlingen omberammes.

Der er ikke efterfølgende fremsendt de varslede oplysninger om, i hvilket omfang sagsoger modtog sociale ydelser. Sagsoger har ej heller redegjort for, endelige dokumenteret, eventuelle indtægter i form af SU eller lignende.

Da hovedforhandlingen afvikles mere end 2 år efter den citerede e-mail, må dette komme sagsoger processuelt til skadevirkning, og der er allerede af den grund ikke ført bevis for, at sagsogere har lidt et indtægtstab.

Sagsogte kan for perioden fra den 1. juni 2009 til den 1. september 2009 beløbsmæssigt anerkende et krav på kr. 11.470,00. Beløbet fremkommer som forskellen på en forventet indtægt på kr. 28.800,00 og en faktisk indtægt (i form af sygedagpenge) på kr. 17.330,00.

Sagsogte kan ikke anerkende noget beløb herudover.

Sagsoger var på ulykkestidspunktet optaget på statskundskab med studiestart i 2009.

Det bestrides, at sagsoger har lidt tab af arbejdsfortjeneste efter dette

tidspunkt, idet sagsøger ikke kunne påregne arbejde ved [REDACTED]

Det bestrides subsidiært, at der er ført bevis for tabets størrelse, hvortil bemærkes, at beløbet er skønsmæssigt fastsat af sagsøger uden relevant dokumentation. Sagsøger har ikke, bortset fra egen forventning om at kunne arbejde 15 timer ugentligt, godtgjort et erstatningsberettigende tab af indtægter.

Det bestrides, at sagsøger, da han i 2010 påbegyndte studie på fuld tid, ikke kunne varetage arbejde i væsentligt samme omfang som før ulykken.

Sagsøgers mulige tab af arbejdsfortjeneste er således senest på dette tidspunkt ophørt.

Sagsøgers skønsmæssig opgørelse af tab ved manglende studiejob bestrides i det hele som udokumenteret.

Det bestrides, at der er grundlag for at kræve renter som påstået.”

Rettens begrundelse og afgørelse

Det lægges på baggrund af [REDACTED] forklaring og Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 25. maj 2010 til grund, at [REDACTED] var udsat for en arbejdsulykke den 4. maj 2009, hvor han greb en kasse med citroner, der vejede 12-14 kg og fik, mens han stod op, en kasse med samme vægt i hovedet i forbindelse med, at kasserne faldt ned fra en palle. Kasserne faldt fra ca. 2 meters højde.

Arbejdsskadestyrelsen fastsatte méngraden som følge af arbejdsskaden til 5 % ud fra oplysningerne om, at [REDACTED] havde subjektive gener i form af daglige lændesmerter og med udstråling til venstre ben og normal bevægelighed.

Ankestyrelsen stadfæstede den 22. juli 2011 Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af, at [REDACTED] som følge af ulykken i [REDACTED] den 4. maj 2009 pådrog sig en arbejdsskade med et varigt mén på 5 %.

I afgørelse af 13. marts 2013 afviste Ankestyrelsen at forhøje méngraden, idet Ankestyrelsen vurderede, at det var overvejende sandsynligt, at forværringen af gener i lænderyggen og venstresidige smerter i knæ ikke kunne henføres til arbejdsskaden den 4. maj 2009.

Sagen har været forelagt for Retslægerådet, der den 28. august 2017 afgav en erklæring til sagen. I besvarelsen af spørgsmål 2 har Retslægerådet udtalt, at den aktuelle konklusion vedrørende [REDACTED] helbredstilstand

blandt andet var længerevarende lænderygsmarter med udstråling til venstre ben. Der var desuden beskrevet smerter i nakke-/skulderregionen og smerter i venstre knæ og endelig var der tilkommet smerter i fødderne.

I besvarelsen af spørgsmål 3 og 5 udtalte Retslægerådet, at der er tidsmæssig sammenhæng mellem ulykkestilfældet i maj 2009 og de kroniske lænderygsmarter. Rygtraumet er af direkte karakter, idet det som beskrevet er fremkommet efter, [REDACTED] havde fået en kasse med 12-14 kilo i hovedet fra en beskeden falddistance. Retslægerådet fandt det samtidig mindre sandsynligt, at de kroniske lænderygsmarter skyldes ulykkestilfældet i maj 2009. En nytilkommen diskusprolaps i 2011 skyldes ikke arbejdsulykken. Det var usikkert, hvad der er årsager til de øvrige bevægeapparatssklager.

På baggrund af erklæringen fra Retslægerådet sammenholdt med de øvrige oplysninger i sagen om [REDACTED] helbredsmæssige forhold, er det ikke bevist, at der er en årsagssammenhæng mellem arbejdsulykken den 4. maj 2009 og [REDACTED] gener.

Det forhold, at Ankestyrelsen tidligere har anerkendt, at [REDACTED] har pådraget sig varigt mén som følge af arbejdsskaden kan ikke føre til et andet resultat. Da forskellen på Ankestyrelsens og Retslægerådets vurdering af årsagssammenhængen hovedsageligt angår spørgsmål af lægefaglig karakter, må Retslægerådets vurdering lægges til grund.

Allerede på grund af den manglende årsagssammenhæng er [REDACTED] ikke erstatningsansvarlig overfor [REDACTED] og det er derfor ikke nødvendigt at tage stilling til, om [REDACTED] i relation til ulykken har handlet ansvarspådragende overfor [REDACTED]

[REDACTED] frifindes herefter.

Efter sagens udfald skal [REDACTED] betale sagsomkostninger på 80.000 kr. uden tillæg af moms til [REDACTED] til dækning af virksomhedens omkostninger til advokat, heraf betaler statskassen 40.000 kr. Retten har herved lagt vægt på, at [REDACTED] er bevilliget fri proces til 300.000 kr. af det oprindelige påstandsbeløb på 607.500 kr.

Ved fastsættelse af sagsomkostningerne har retten lagt vægt på sagens omfang, det langstrakte forløb, at sagen har været forelagt Retslægerådet, samt at spørgsmålet om forældelse har været særskilt behandlet.

Thi kendes for ret:

[REDACTED] frifindes.

[REDACTED] skal inden 14 dage betale 40.000 kr. i sagsomkostninger til
[REDACTED]

Statskassen skal inden 14 dage betale 40.000 kr. i sagsomkostninger til
[REDACTED]

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Anja Hedegaard Nielsen

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Aarhus , den 29. juni 2018.

Camilla Philipsen, retsassistent